

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

Dahl Steamship Agency
 325 Logan Ave. Winnipeg, Man.
 Tel. 29 011.

Penningförsändelser
 till alla platser i Skandinavien förmedlas och skickas endast banker, aktier och värdepapper, vara garanti såvida tillämpligt.
 Lågsta försändelsavgift 50c. För belopp över \$100.00 speciellt låga avgifter. Angäbsbiljetter till alla linjer utställas. Förfrågningar besvaras beredvilligt.
 Dahl Steamship Agency
 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

ARG. (YEAR) 38. (Lösennummer 10 cts.) SVENSKA CANADA-TIDNINGEN, WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 30 JANUARI 1930. (Lösennummer 10 cts.) No. 5.

Hon. Crerar om liberalismens ideal.

Kommunikationsministern håller uppmärksammat tal inför Greater Winnipeg Liberal Association.

Hon. T. A. Crerar gjorde sitt första framträdande inför en politisk organisation härnäst på ett offentligt samfund vid mornsdagen, då han höll föreläsning om liberalismens ideal inför Greater Winnipeg Liberal Association i Hudson Bay's lunchrum.

J. T. Merkin presiderade och gjorde en kortare redogörelse för mr. Crerars insats i det politiska livet och hans karrir i övrigt och uttryckte till sist sin uppskattning av den erfaren och kunniga mannen, som med goda kunskaper och en vaken blick för tidens krav.

Hon. Crerar svarade med ett långt tal vari han först uppehöll sig vid en definition av ordet Liberalism i dess västrikaste betydelse. Han påpekade att hans formulering av ordet, "Behöver Canada Liberalism?" icke på något sätt avsåg att visa, att landet behövde det ena eller andra partiet mer än något annat utan i stället att göra en frage huruvida landet behövde en princip, för vilka liberalismen var i princip den bästa och värdigaste principen.

Hon. T. A. Crerar.

Canada står ännu i sin "torn"-år, påpekade talaren vidare. Landets kärnkär hölls på att utformas och grundarna för den framtida utvecklingen skall bygga.

Det är av största vikt att landets politik blir sådan, att landet i framtiden ej kommer att få åkriga sig.

Talaren framförde de tre problem, som en konfronterar Canada och dess utvecklingsprogram, och påpekade betydelsen av att liberalismen i dess bästa betydelse komma att vidhölla detta.

Blifvare landets befolkning är sammansatt av så många olika nationer av delvis olika raserprung utgjorde folken sammansättande till en nationell enhet ett av de viktigaste problemen och uppgifterna för landets statsmän. Ras, religion och nationella karaktärsdrag stå i vägen för löstande av denna svåra uppgift, och de äro också liberalismens största antagonister, förklarade mr. Crerar.

"Det finns något i den mänskliga naturen, som svarar mot en viljan till rent spel. Skola vi här i landet en gång få uppleva en nationell enhet, och då villjan öaras till rättvisa och sakska, och vi måste bemöda oss om att nå ett stadium av tolerans. Denna unga nation har endast ett sätt att möta detta problem, och det är genom applikandet av liberalismens ideal — frihet från bigotteri och trångsynthet."

Regeringen hade att formulera landets politik liksom och till administrera detsamma, och liberalismens definition så, som den nu framställts här, tagas i beräkning då det gäller landets fiskala politik, påpekade talaren vidare.

Protektionismens gamla ide kan teke vinna roffaste i en mark, som bevaltats av liberalismens ideal. Frihet från bigotteri och trångsynthet betyder också frihet från speciella privilegier av varje slag. Protektionismens ide sökte att skapa fördelar för vissa samhällsdelar på bekostnad av andra, och resultatet av en sådan idé tillämpning var endast en känsla av orättvisa och missnöje de olika samhällsdelarna emellan. Den av liberalismens principer bestämda tullpolitiken däremot söker avvärja privilegier endast av den ena samhällsdelens framför den andra. Den verkar i stället utnyttja de stora naturtillgångarna

landet längs de viktigaste förbindelselederna.

"Önska vi här i landet utnyttja våra naturtillgångar på ett effektivt sätt, måste vi ha frihet från bigotteri och trångsynthet, när det gäller att söka en för detta ändamål lämplig politik. Därför kan den politik som sålunda skall vinna tillämpning endast leda sitt ursprung från liberalismens ideal.

Canada har på sista tiden alltmer kommit att betraktas som en nation och ett fristående land. Det har därmed axlat en hel rad uppgifter.

Forts. å sid. 3.

Manitoba-legislaturen öppnad.

Skattreduktionen en av de viktigaste frågorna.

Oppositionens ledare besvarar tron-talet.

Under sedvanliga och högtidliga former öppnades härnäst sessionsen i Manitobas 18de legislatursession av löftantags guvernören, Hon. McGregor, som också höll tron-talet.

I detta framhöll Hon. McGregor, att den utan tvivel viktigaste frågan på det föreliggande sessionsprogrammet var icke eventuella reduktionen av jordbeskattningen i provinserna under föresattning att nödiga medel kunde uppböras genom andra resurser.

Andra frågor som komma till behandling är konfirationen av överenskommelsen mellan provinserna och federalregeringarna beträffande överförandet av naturtillgångarna jämte etablerandet av administrativstab för desamma.

Vidare pensionsfrågan och godkännande och prövning i vederbörande pensions hemort ang. vederbörandes pensionsskäl etc.; revision av skollagen för provinserna, godkännandet av sjukhjälp, begravningsskatters o. a. välgörenhetsinrättningars stiftelseurkunder etc.; godkännandet av budgeten för året etc.

På tredje sessionsdagen kom oppositionens ledare, överste F. G. Taylor, med sin kritik över tron-talet och uttryckte sina farhågor beträffande provinsernas finansiella ställning och dess möjligheter att utnyttja de nya igen överförda naturtillgångarna. Vidare riktade talaren sin kritik mot att Hon. Clubb och Major återinträtt i kabinettet särskilt med hänsyn till att återinträdet skett endast ett par dagar efter legislaturens ajournering. Som bekant någades dessa båda ministrar resignera i samband med Seven-Sisters-affären och de undersökningar angående utbyggnadsavtalets överåtande till Winnipeg Electric.

Regeringens hållning till arbetslöshetsproblemet blev också föremål för en del kritik och liksom den eventuella reduktionen av skattmedlen.

Saskatchewans politik ogillad.

Prominent Quebeckonservativ resignerar.

Den politik, som för närvarande förs av dr. Andersons regering i Saskatchewan är enligt för Canada så som nation betraktat och går strikt emot Dominionens konstitution och borde totalt uträngöras av det konservativa partiet i Canada. säger mr. Armand Lavergne, f. d. ledare av det konservativa partiet i Quebec.

I samband med detta uttalande lämnade mr. Lavergne sin niträdesansökan ur det konservativa partiet och utträdde.

"Då det konservativa partiet här i provinserna vätrat att godkänna en resolution uppsatt i avsikt att utdröva dr. Andersons ställningstagande i politiken, har jag ansett det nödvändigt för mig att bevilja mitt utträde ur partiet." Han meddelade vidare att det är hans avsikt att anordna ett massmöte i Quebec och hoppas vid detta bättre kunna protestera mot dr. Anderson för hans åtgärder angående tvåspråkigheten i Saskatchewan.

Den stora flottkonferensen.

Engelske kungen talar vid den högtidliga öppningssakten.

DELEGATERNA UPPMANAS TILL ENIGHET OCH SAMFÖRSTÅELSE.

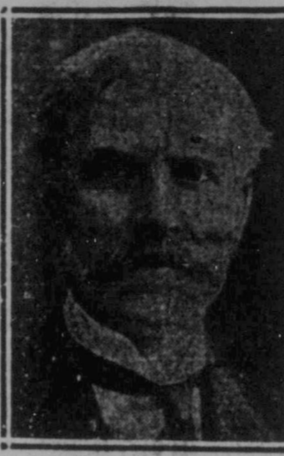
Tisdagen den 21 januari blev en märklig historisk dag. I det dimväda London hade delegater, ambassadörer, sändebud och politiker från de fem förnämsta flottmakterna i världen, England, Öfrenta Staterna, Japan, Frankrike och Italien samlats för att konferera om möjligheterna att begränsa de stora flottrustningarna eller eventuellt åstadkomma en reduktion i en för den allmänna nationella säkerheten för respektive länder lämplig form.

I det ståtliga kungliga galleriet i Överhuset samlades den illustra-samlingen för att höra kung Georges öppningstal och övervara den högtidliga öppningsakten. Kung George, som nu för första gången sedan sin sjukdom uppträdde inför offentligheten, höll sitt tal med kraftigt stämma och hela hans uttalande angav att han återunnit sin hälsa fullständigt. Han uttryckte:

"Det är med verklig tillfredsställelse, som jag härmed har glädjen välkomna delegaterna från de fem förnämsta flottmakterna i världen, vilkas representanter samlats här för att eliminera resultaten av den onödiga konkurrensen i fråga om flottrustningarna. Varje här representerad nation är stolt över sin flotta, stolt över dess forna bragder och traditioner. Det är icke på grund av dessa traditioner, som konkurrensen ifråga om rustningarna, vilka föranlett en såsom nödvändig ansedd politik, lett till en känsla av osäkerhet mellan nationerna, ja, t. o. m. krigsfora.

Sedan det stora världskriget har jordens folk beslutat att varje mänsklig statsmakt icke bör lämna någon möda opärd för att förhindra ett uppreppande av denna grymma och våldiga tragedi. I den stora fredsbyggnad, som vi nu söka uppfora, är en överenskommelse mellan maritima nationer för begränsande eller reducerande av flottstyrkorna till en för den allmänna nationella säkerheten lämplig och tillfredsställande nivå, en av de viktigaste hörnstenarna.

Den praktiska frågan för en reduktionsprincip i form av flott-rustningarna här i det föregående visat sig synnerligen svår att finna. En stor framgång vanns emellertid i o. m. avslutandet av Washington-fördraget 1922, som föreskrev viss begränsning i fråga om konstruerandet av större slag-skepp och flygmaskinbärande fartyg. Men hittills ha varje försök att nå längre än denna sålunda uppnådda punkt misslyckts.

Ramsay MacDonald, Englands premiärminister och flottkonferensens ordförande.

Jag tror att Ni, åt vilka edra respektive regeringar anförtrödd den ansvarfulla uppgiften, att fortsätta det genom Washington-fördraget påbörjade arbetet, äro helt och fullt besjälade av en enda önskan, att bortse från varje gennyttigt och exklusivt nationellt synpunkt och i stället en gång för alla enas om att undanröja dessa hinder på den ordnade och civiliserade framgångens väg.

Varje nation har sina speciella behov, som kräva sitt speciella tillgosedende. Men om var och en av dem beslutar sig för att göra vissa uppföringar för det gemensamma bästa, så är jag fullt övertygad om, att edra uppföringar skola leda till omedelbart avlyftande av de tunga rustningsbördor, som nu vila på folkens axlar, att de skola utöva inflytande på och underlätta den tillsatta avrustningskonferens, som i ännu längre utsträckning kan behandla detta problem.

Med dessa förhoppningar kommer jag att följa edra förbehavanden med det största intresse."

Omedelbart efter kungens tal skred konferensen till arbete och på förslag av Öfrenta Staternas huvuddelag utsågs Englands premiärminister MacDonald till ordförande.

(Forts. å sid. 3).

Fyllnadsvalet i Brandon förrättat.

Hon. T. A. Crerar enhälligt vald.

Såsom tidigare meddelats skulle fyllnadsval anordnas i Brandon-distriktet för besittande av de vakanta platserna i federalparlamentet. Val-et förrättades också den 20 dennes, då den uppställde liberala kandidaten Hon. T. A. Crerar förklarades enhälligt vald. Det konservativa partiet hade som bekant icke uppställt någon motkandidat. Som president vid sammanträdet fungerade mr. J. E. Matthews.

Anslutningen till mötet var synnerligen god och mr. Crerar blev föremål för varmhyrtad hyllning från de närvarandes sida.

Ny ledare för Manitobaliberalerna.

J. W. Breakey blir liberalernas ledare i huset.

Hon. J. W. Breakey, liberal parlamentsledamot för Glenwood, blev härnäst utsedd till Manitobaliberalernas ledare i ledningssamlingen. Mr. Breakey efterträder sålunda mr. H. A. Robson, som för en kort tid sedan utsågs till ordf. i Appeal Court för Manitoba.

Valet ägde rum omedelbart efter legislaturens öppnande och avser endast att skaffa liberalerna en ledare i ledningen. Någon egentlig partiellärd är sålunda icke ännu utsedd.

Saskatchewan och de naturtillgångar.

Dr. Anderson accepterar anbudet med vissa förbehåll. Kräver omedelbart överförande av rätten.

Under vissa viktiga förutsättningar har regeringen i Saskatchewan beslutat antaga federalregeringens anbud beträffande överförandet av rätten till naturtillgångarna.

Premiärministern, dr. Anderson har emellertid gjort vissa förbehåll vilka här nedan i huvudsak återgivas.

För det första torde rätten till naturtillgångarna omedelbart överföras och det från federalregeringen utgående subsidiära understödet allt framtiden.

Under vissa viktiga förutsättningar har regeringen i Saskatchewan beslutat antaga federalregeringens anbud beträffande överförandet av rätten till naturtillgångarna.

Premiärministern, dr. Anderson har emellertid gjort vissa förbehåll vilka här nedan i huvudsak återgivas.

För det första torde rätten till naturtillgångarna omedelbart överföras och det från federalregeringen utgående subsidiära understödet allt framtiden.

Prägen om återbetalning för tiden mellan 1870 och 1905 torde bäst avlösas i högsta tjänsten, framhåller premiärministern vidare.

Skulle saken dröja ut på tiden, torde det hela kunna ordnas genom hänskjutande till ovan angivna kommission och godkännande erhållas av regeringen i England.

Till slut försäkrar dr. Anderson att han och hans kabinet komma att göra allt för att uppnå ett tillfredsställande resultat ifråga om överenskommelsen.

Sovjet söker spela ut Sverige.

Sverige vägrar ansluta sig till interventionen i Kinakonflikten.

MOSKVA, måndag. (T.T.) Investija skriver i dag, att den svenska regeringens vägran att ansluta sig till demarchen rörande den rysk-kinesiska konflikten säkerligen kommer att mottagas med sympati av den sovjetryska opinionen.

Den svenska utrikesministerns svar till Öfrenta staternas chargé d'affaires och de motiv han framlade för sin vägran att ansluta sig till interventionen visa ännu en gång hur ohöjbar den ställning är som denna interventionens upphovsmän intaga. Svaret, att "direkta förhandlingar mellan Sovjet-Ryssland och Kina redan ägt rum" är endast rättvist och välförtjänt åt dem som till varje pris söka omöjliggöra dessa förhandlingar. Det är möjligt att det svenska svaret, som lämnades den 9 dennes och först efter tre veckor publicerades, påverkats av de energiska och värdiga protester som den sovjetryska regeringen ingivit mot de senaste försöken till intervention, särskilt mot det som gjorts från rumänskt håll. Sovjetunionens fasta hållning i denna fråga har i ledande svenska kretsar icke kunnat lämna något tvivel om att Sveriges anslutning till interventionsakten av Sovjetunionen skulle anses som en mot denna riktad ovänlig handling."

Anslutningen slutar sitt uttalande med följande ord: "Vi vill gärna tro, att publiceringen av Sveriges avböjande svar just omedelbart efter den taktlösa demarch, som företagits av den franske ambassadören, skall ha till ändamål att understryka att Sverige icke har någon önskan att deltaga i någon sovjetfientlig aktion! Om det förhåller sig så, kunna vi endast uttrycka vår tillfredsställelse häröver."

Hon. J. T. M. Anderson.

Utan tvivel kan det bästa resultatet uppnås just genom ett opartiskt avgörande av en fristående tribunal enligt det framställda förslaget.

partierna. I lördags öppnades riksdagen under sedvanliga ceremonier i den nyresterade rikssalen. Tron-talet beväddade sänkta inkomskatter och åtgärder för jordbruksnäringens upphjälpande, främst spannmålstullarnas höjande. Riksstas visat en balans på åttahundraåtta miljoner kronor. Remissdebatten är utsatt till fredagen.

Ett särskilt utskott skall tillsättas i jordbruksfrågan.

Redan de första dagarna har ett stort antal motioner avlämnats, däribland flera beträffande tullar på spannmål.

Senaste Sverige-nytt.

Dödsolycka. På tisdagskvällen inträffade vid Hagalunds järnvägsstation en dödsolycka, då arbetaren Appelquist hoppade av tåget och krossades till döds.

Eldsvåda. Eldsvåda inträffade i torsdags vid Reymersholms spritfabrik. Magasinet, där reningskolen förvarades, nedbrann.

Jordfästning. Biskop Ullmans jordfästning ägde rum i torsdags i Strängnäs domkyrka. Det blev en gripande sorgelögd, varvid biskop Stadener höll ett gripande ämnelsetal över företrädaren.

Dom i Lindqvistska målet. Byrådirektör Lindqvist dömdes av rätten till tre månaders fängelse och fru Lindqvist till två månaders villkorlig dom.

Riksdagen. Riksdagen samlades i fredags. Talmännen för båda kamrarna omvaldes. Likaledes omvaldes, ordförandena i de olika politiska

RUNT LAND OCH RIKEN.

Millionskatter bortrövade ur indiskt tempel.

Maskerade mohammedaner ha överfallit vakterna i det historiska templet i Pratapgah i Indien. Banditerna trängde i templet och rövade de berömda heliga guldskären och juveler till ett värde av många miljoner kronor, varefter de flydde ut i öken med sitt byte.

Arresterandet av de tre antifascisterna

har i Rom mottagits med tillfredsställelse. Italienska tidningar förklarar, att vägen till ett fransk-italienskt närmande öppnats genom de franska myndigheternas energiska ingripande mot de antifascistiska ledarna.

Kommunistisk tidning i London.

En daglig kommunistisk tidning har nu för första gången utkommit i London. Tidningen, vars namn är The Daily Worker, är synnerligen fientlig mot kabinettet MacDonald och står i förbindelse med presidiet för den kommunistiska internationalen i Moskva.

Arresterandet av de tre antifascisterna

har i Rom mottagits med tillfredsställelse. Italienska tidningar förklarar, att vägen till ett fransk-italienskt närmande öppnats genom de franska myndigheternas energiska ingripande mot de antifascistiska ledarna.

Arresterandet av de tre antifascisterna

har i Rom mottagits med tillfredsställelse. Italienska tidningar förklarar, att vägen till ett fransk-italienskt närmande öppnats genom de franska myndigheternas energiska ingripande mot de antifascistiska ledarna.

Oron på Samoaöarna.

De båda brittiska kryssarna Veronica och Laburum ha erhållit order att avgå till öänd destination, vilket sättes i samband med de nyligen inträffade allvarliga oroligheterna på Samoaöarna, varvid 9 personer blivit dödade. Samoaöarna stå som bekant under Nya Zeelands mandatskap.

Engelsk flygveteran förolyckad.

En ohygglig bilolycka har kostat en av Englands första flygvare, löjtnant Lawson livet, då hans bil kolliderade med en från motsatta hållt kommande motorcykel. Både bil och cykel fattade eld och blevo vrak.

Svar hungersnöd på Batavia.

Enligt meddelande från Batavia råder en svår hungersnöd bland infödingarna på västra delen av ön Flores. Skörden har till största delen förstörts av mullvad, under oktober ha 305 människor dött av hunger, och sedan dess har situationen betydligt förvärrats. Omkring 10,000 infödingar hotas nu av samma öde. Myndig-

Nya krascher i Danmark.

Från Köpenhamn meddelas, att A.-B. bröderna Plums spannmålsaffär i Assens har trätt i likvidation. Hela aktiekapitalet 250,000 kr. samt hälften av kreditörernas tillgodosavanden anses ha gått till spillo. Ett annat bolag, Kaals Mølle, som haft förbindelser med det Plumska företaget kommer även att trädä i likvidation.

Nobelpristagaren prof. Michelson har avlidit.

Den bekante fysikern, professor A. A. Michelson, som erhö 1907 års nobelpris i fysik, har efter en längre tids sjukdom avlidit i Chicago.

Amnesti i Italien.

Med anledning av kronprins Umberto försämrings med prinsessan Marie José av Belgien har konungen beviljat amnesti för brott mot allmän lag, för vissa militära förbrytelser. Amnestin berör emellertid icke farliga brottslingar eller sådana, som häktats för attentat eller anslag mot rikets säkerhet.

Fruktansvärt familjedrama i Schweiz.

Vid Solothurn i Schweiz har en fruktansvärd familjetragedi utspelats, i det innehavaren av en stor konfektionsaffär skjutit sina två barn, sin fru och sig själv. Anledning till tragedien är ännu fullständigt oklar.

Stadsfullmäktigeval.

Göteborgs stadsfullmäktige omvalde i torsdags till sin ordförande socialisten professor Malte Jacobsson.

Själv mord.

Stadfsfullmäktige i Trossa, Lindh, begick i söndags självmord genom intagande av en stark dosis gift. Anledningen torde vara brister i omhändertagande kassor.

Kyrkvinigning.

Gryta gamla medeltidskyrka återinvigdes i söndags av ärkebiskopen. Den har undergått en grundlig restaurering.

Sport.

Fotbollsmatcher spelades i söndags på olika platser i Stockholms-trakten, vilket aldrig förut inträffat under denna årstid. Bandy-sporten har däremot ej ens tillnärmelsevis kunnat upprätthållas på grund av den blida väderleken. Utsatta matcher ha måst inhjebars.

Olycka.

Komminister Lagerkrantz i Brännkyrka skadades i dag i bilolycka och fick ena benet brutet.

Svenskt lektorat i Kovno.

Universitetet i Kovno skall inrätta lektorat i svenska språket.